

Időutazás a Délmagyarországgal: 1953, az olvadás éve (44. rész)

Meghalt Sztálin, Nagy Imre kormányfő

Sötét, nehéz évek után először lélegezhet valamivel könnyebben az ország. Sztálin halála után nálunk is bekövetkezett az olvadás. Nagy Imre első miniszterelnökségének ideje alatt nemcsak az életszínvonal javulása miatt lett könnyebb az emberek élete, hanem azért is, mert oldódott a terror, a megfélemlítés légköre.

Sztálin halála rengeteg ember életét mentette meg. A Szovjetunióban például leállították a már elkezdett orvost és ott is, nálunk is sok ember szabadságát adta vissza az amnesztiarendelet.

A diktátor halála

Március 5-én címlapon hozza a DM a Sztálin betegségéről szóló szovjet kormányközleményt. „...pártunkat és népünket szerencsétlenség érte: J. V. Sztálin elvtárs súlyosan megbetegedett – szól a híradás. – Sztálin elvtársat március 2-ára virradó éjjel Moszkvában, lakásán agyvérzés érte, amely az agynak az élet szempontjából fontos területeire terjedt ki. Sztálin elvtárs eszméletét veszítette. Jobb karja és lába megbénult, elvesztette beszédképességét. A szív-működésben és légzésben súlyos zavarok állottak be.”

A március 7-i DM címlapja fekete keretben tudósít Sztálin haláláról. Érdemes idézni a méltató sorokból: „Eltávozott tőlünk korunk legnagyobb embere, Sztálin. Sztálin elvtárs, a mi nagy Sztálinunk – meghalt. Eltávozott tőlünk Ő, aki mindenkinél jobban szeretette az embereket és akit mindenkinél jobban szerettek az emberek. Eltávozott tőlünk Sztálin, akinek szertett képét drága alakját oly mélyen a szívünkbe véstük. Eltávozott tőlünk tanítónk és vezérünk, akinek mindent köszönhattunk: az életet, hazánk szabadságát, békénket, nagyszerű munkánkat és terveinket, ragyogó szocialista jövőnket.”

Ami „a mi nagy Sztálinunkat” illeti, a DM július 11-i száma már arról ad hírt,

95 ÉV – 95 NAPBAN ELBESZÉLVE

Májusban lesz 95 éve, hogy megjelent lapunk, a Délmagyarország első száma. Az évforduló alkalmából egy kis múltbeli kalandozásra hívjuk olvasóinkat. 95 lapszámon át szemelvényeket közlünk a 95 évfolyam fontos és érdekes írásából. És bár az ilyen válogatások szükségképpen esetlegesek, bízunk benne, hogy olvasóink örömeiket lelik benne, és betekintést nyernek nemcsak az ország és Szeged közel egy évszázados történelmébe, hanem a Délmagyarország történetébe is.

Május 1-jén még Sztálin képét viszik a felvonulók a szegedi hídon, a múzeum előtt

Fotó: A Móra Ferenc Múzeum Történelmi Osztálya gyűjteményéből

hogy a vezér véres kezű végrehajtó emberét, a népiört Beriját – akit hamarosan ki is végeznek – eltávolították a vezetésből.

Nagy Imre és a változások

Itthon lassabban érnek a változások. A készülő választások előtt úgy tűnik, Rákosi, a „nagy tanítvány” még ereje teljében van. Mindenki kívár. Április 14-én például arról tudósít lelkesen a DM, hogy „Forróhangú lelkes nagygyűlésen Rákosi Mátyás és Révai József elvtársakat vá-

lasztották meg képviselőjelöltjüknek az Újszegedi Kender- és Lenszövő Vállalat dolgozói – A szegedi egyetem és a főiskola első jelöltje: Rákosi Mátyás elvtárs”. A lap így tudósít az egyetemről: „– Rákosi Mátyás személyes példája – folytatja tovább beszédét Tury Géza elvtárs – a nagy Sztálin legjobb magyar tanítványának munkája, nemcsak felnőtt dolgozóinkat lelkesíti, nemcsak őket ragadja új és új munkahöztetésekre, hanem ez a példa jövő reménységünknek, ifjúságunknak is nevelési eszménye. – Hálánk soha el nem

múló szeretetünk jelül javasolom, hogy az országgyűlésbe a szegedi egyetem és a főiskola első küldöttje Rákosi Mátyás elvtárs legyen.”

Am hamarosan jelentkeznek az olvadás első jelei. Miután Nagy Imre a választásokat követően miniszterelnök lett, július 5-én már átűtő változásról írhat a lap országgyűlési tudósításában. Az új kormányfő szavai teljesen új pályát jelölnek ki az ország számára. „Népgazdaságunk fejlesztése terén feltétlenül számol az ország gazdasági erőforrásaival, hogy nem tűz maga elé olyan feladatokat, amelyeknek a megvalósításához, hiányzanak a szükséges feltételek, akár nyersanyagbázisról, akár az ország erejét és teljesítőképességét meghaladó vagy túlzottan igénybevevő beruházásokról, akár a lakosság életszínvonalának rovására menő egyéb túlzott gazdasági feladatokról van szó.” Hová lett a vas és acél országa című katasztrófaforgató?

Július 26-án pedig már az amnesztiáról tudósít a lap, miszerint: „A rendelet értelmében kegyelemben részesülnek azok, akiket a bíróság jogerősen két évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztésre ítélt. Kegyelemben részesülnek azok, akiket a bíróság jogerősen bármilyen tar-

tamú javítónevelő munkára ítélt. Szabadságvesztésbüntetésük tartamára tekintet nélkül kegyelemben részesülnek a fiatalok, a teherben lévő nők, azok az anyák, akiknek tíz évnél fiatalabb gyermekük van, az 50. életévüket betöltött nők és a 60. évüket betöltött férfiak.”

Szeptember 6-án pedig a címlapon jelenik meg a részletes lista az árszállításokról, amelyek a 10–30 százalék közötti tartományban szinte minden árucikket érintenek.

Végre fellélegezhet az ország.

Gyapot és hidrogénbomba

Marad azért ok az aggodalomra. Az ország első, vásárhelyi gyapottfeldolgozó üzemének avatásáról szóló január 18-i híradás jelzi, hogy még visszatérhet a bornírt gazdaságpolitika. Ahogyan a DM írja: „A vasúti kocsik gyapottal megrakodva iparunk fehér aranyát szállítják az ország első feldolgozó nagy üzemébe. Alig egy hónapja készültek el a Hódmezővásárhelyi Gyapottfeldolgozó Vállalat épületei. Huszonöt holdnyi területen 11 hatalmas épület húzódik a gyárkémény tövében.”

Az első szovjet hidrogénbomba kipróbálásáról szóló hír pedig a hidegháború évtizedeit vetíti előre. Ahogyan augusztus 22-én írja a DM: „Augusztus 20-án a szovjet lapok kormányközleményt hoztak nyilvánosságra arról, hogy a Szovjetunióban kipróbálták a hidrogénbombát. A kormányközlemény így hangzik: A napokban a Szovjetunióban kísérleti célokból felrobbantották a hidrogénbomba egy fajtáját. Mivel a hidrogénbomba a mag által termelt hő nagymennyiségű volt (thermonukleáris reakció), a robbanás igen nagy erejű volt. A kísérlet bebizonyította, hogy a hidrogénbomba hatóereje sokszorosan felülmúlja az atombomba hatóerejét.”

Mindennek ellenére az ország egyszérelme örülhet az átmeneti megkönnyebbülésnek.

(Folytatjuk)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZÁVAY ISTVÁN

Magyarország egyik piacvezető, nemzetközileg ismert tejipari cége vagyunk. Keresünk Szeged és Csongrád megye területére dinamikus, ambiciózus munkavállalót csapatunkba

ÉRTÉKESÍTÉSI TERÜLETI KÉPVISELŐ

munkakörbe.

Feladata:

egy már működő, sikeres vevőkapcsolat megtartása és fejlesztése egy kiváló piaci értékesítési szolgáltatás nyújtása mellett.

Elvárásaink:

- kiváló problémamegoldó képesség
- kitűnő kommunikációs és kapcsolatteremtő készség, kiváló tárgyalókészség
- önálló munkavégző képesség
- rendkívüli motiváltság, elkötelezettség és rugalmasság
- csapatmunkára való alkalmasság
- felsőfokú végzettség
- B kategóriás jogosítvány

A feladat elvégzéséhez vonzó fizetést és egyéb juttatásokat biztosítunk.

Amennyiben hirdetésünk felkeltette érdeklődését és szegedi lakos, küldje el rövid, nem kézzel írott, fényképes önéletrajzát „Értékesítés” jelleggel a Sole Hungária Rt. Nagyné Tari Katalin személyzeti igazgató, 6701 Szeged, Pf.: 186 címre, vagy a tarikati@sole-hungaria.hu e-mail címre.

Jelentkezési határidő:
a megjelenést követő hatodik nap.

Magyarország egyik piacvezető, nemzetközileg ismert tejipari cége vagyunk. Keresünk szegedi központjába dinamikus, ambiciózus munkavállalót

MARKETINGASSZISZTENS

munkakörbe, 6 órás munkaidőbe.

ELVÁRÁSAINK:

- kiváló problémamegoldó képesség
- kitűnő kommunikációs és kapcsolatteremtő készség, kiváló tárgyalókészség
- önálló munkavégző képesség
- felsőfokú szakirányú végzettség

A felvételnél az angolnyelv-tudás előnyt jelent.

Amennyiben hirdetésünk felkeltette érdeklődését és szegedi lakos, küldje el rövid, nem kézzel írott, fényképes önéletrajzát „Marketing” jelleggel a Sole Hungária Rt.

Nagyné Tari Katalin személyzeti igazgató, 6701 Szeged, Pf.: 186 címre, vagy a tarikati@sole-hungaria.hu e-mail címre.

Jelentkezési határidő:
a megjelenést követő hatodik nap.